
Obsah

Vladimíru Nekudovi k šedesátce (Josef Poulk)	13
† Antonín Verbík–Jan Janák: Sto let Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně	17
Jaromír Kubíček: Ediční činnost Muzejního spolku a Muzejní a vlastivědné společnosti 1888–1987	52
Josef Bartoš: Od historické vlastivědy k regionálním dějinám	72
Zdeněk Smetánka–Jiří Škabrada–Rudolf Krajíč: Příspěvek ke kritice vypovídání hodnoty geodeticko-topografického průzkumu	81
Ervín Černý: Vztah nadmořské výšky k zanikání středověkých osad ve zkoumaném regionu Drahanské vrchoviny	99
Bohuslav Klíma: Nejstarší moravská mapa	110
Zdeněk Měřinský: Kosocvěrcné olověné křížky a jejich chronologické postavení v rámci hmotné kultury střední doby hradištní	122
Borivoj Dostál: Raně městské prvky hradiště Břeclavi–Pohanska	146
Zdeněk Klanica: Slovanský templ, palác a kostel	156
Čeněk Staňa: Velkomoravské počátky Brněnska	168
Vladimír Goš: Slovanské osídlení severní Moravy	181
Ludvík Skružný: Kulty světců na Moravě v raně feudálním období ve svědectví mincovních obrazů	191
Josef Unger: Počátky středověkých opevněných sídel typu „motte“ na jihovýchodní Moravě	207
Pavel J. Michna: K poznání zahloubených obydí doby velké kolonizace	222
Pavel Kouřil: Hrad Vartnov a jeho postavení ve vývoji hradů na Opavsku	285
Václav Burian: Kostařské výrobky v nálezech z hradu Tepence a dolanské kartouzy (1340–1425)	305
Josef Válka: Počátek „bezvládí“?	309
František Zřídkaveselý: K problému vědeckého využití moravských knih půhoných a nálezových	319
Metoděj Zemek: Příspěvek k olomouckému, popř. moravskému humanismu	332
František Spurný: Willenbergerovy veduty moravských měst	343
František Matějek: Poddaný lid na Moravě na počátku třicetileté války	352
Jan Bombera: Fundace a hospodářské poměry piaristické koleje v Lipníku nad Bečvou 1634–1884	361
Slavomír Brodesser: Reorganizace zemské správy na Moravě v polovině 18. století a vznik reprezentace a komory (1749)	369

Jindřich Obršík: K historii a vzájemným vztahům Moravského muzea a Státního oblastního archívu v Brně	376
Jan Chaloupka: Sfragistická sbírka historicko-archeologického oddělení Moravského muzea v Brně	386
Jan Skutil: Předvelkomoravská literatura českých zemí	397
Lubomír Konečný: K románské podobě a funkci kostela sv. Jana Křtitele v Jihlavě	405
Miloš Štědroň: Česká hudba a její spektrum v době tzv. stylového zvratu okolo roku 1600	419
Jiří Sehnal: Památkově chráněné varhany v olomoucké arcidiecézi v roce 1917	426
Josef Vařeka: Neznámý architektonický prvek moravského lidového domu	443
Václav Frolec: Kontinuita a diskontinuita vesnické stavební kultury na západní Moravě	449
Miroslava Ludvíková: Kroj na Znojemsku na počátku 19. století	474
Josef Beneš: Přínos výzkumu Uherškobrodska k poznání lidových krojů na Slovácku	484
Vlasta Svobodová—Marta Toncová: Lidová tradice ve společenských procesech velkého města	498

Inhalt

Zum sechzigsten Geburtstag Vladimír Nekudas (Josef Poulik)	13
Antonín Verbík—Jan Janák: Hundert Jahre der Gesellschaft für Museums- und Heimatkunde.	17
Jaromír Kubíček: Die Editionstätigkeit des Museumsvereines und der Gesellschaft für Museums- und Heimatkunde 1888–1987	52
Josef Bartoš: Von der historischen Heimatkunde zur Regionalgeschichte	72
Zdeněk Smetánka—Jiří Škabrná—Rudolf Krajíć: Ein Beitrag zur Kritik des Aussagewerts geodetisch-topographischer Untersuchungen.	81
Ervín Černý: Die Beziehung der Seehöhe zum Abkommen mittelalterlicher Siedlungen in einer untersuchten Region der Höhe Drahanská vrchovina.	99
Bohuslav Klíma: Die älteste mährische Karte	110
Zdeněk Měřinský: Rhombische Bleikreutzchen und ihre chronologische Stellung im Rahmen der materiellen Kultur der mittleren Burgwallzeit.	122
Bořivoj Dostál: Frühmittelalterliche Elemente des Burgwalls Břeclav-Pohansko.	146
Zdeněk Klanica: Slawischer Tempel, Palast und Kirche	156
Čeněk Staňa: Die grossmährischen Wurzeln der Region Brno	168
Vladimír Goš: Die slawische Besiedlung Nordmährens	181
Ludvík Skružný: Die Heiligenkulte in Mähren während der frühfeudalen Epoche im Lichte der Münzbilder	191
Josef Unger: Die Anfänge der befestigten Sitze des Typs der sogenannten Motte in Südostmähren	207
Pavel J. Michna: Zur Kenntnis der mittelalterlichen Behausung in der Zeit der grossen Kolonisation	222
Pavel Kouřil: Burg Vartnov und ihre Stellung in der Entwicklung der Burgen des Landstrichs Opava	285
Václav Burian: Knöcherne Erzeugnisse im Fundgut aus Burg Tepenec und den Kartause von Dolany (1340–1425)	305
Josef Válka: Beginn der „Anarchie“?	309
František Zřídkaveselý: Auswertungsfragen der mährischen Prozess- und Fundbücher	319
Metoděj Zemek: Ein Beitrag zum Olmützer bzw. mährischen Humanismus	332
František Spurný: Willenbergers Veduten mährischer Städte	343
František Matějek: Das untertänige Volk Mährens zu Beginn des dreizigjährigen Kriegs	352

Jan Bombera: Fundation und Wirtschaftsverhältnisse des piaristischen Kollegiums in Lipník nad Bečvou 1634–1884	361
Slavomír Brodesser: Reorganisation der mährischen Landsverwaltung um die Mitte des 18. Jahrhunderts und Entstehung der Repräsentation und Kammer (1749)	369
Jindřich Obršlík: Zur Geschichte der gegenseitigen Beziehungen zwischen dem Moravské muzeum und dem Staatlichen Gebietsarchiv in Brno	376
Jan Chaloupka: Die spraghistische Sammlung der historischarchäologischen Abteilung des Moravské muzeum	386
Jan Skutil: Die Literatur der Böhmisichen Länder aus vorgrossmährischer Zeit . .	397
Lubomír Konečný: Zur romanischen Baugestalt und Funktion der Kirche st. Johannes des Täufers in Jihlava	405
Miloš Štědroň: Die tschechische Musik und ihr Spektrum zur Zeit der sogenannten Stilwende um das Jahr 1600	419
Jiří Sehnal: Die in der Erzdiözese Olmütz im Jahr 1917 unter Denkmalschutz gestellten Orgeln	426
Josef Vařeka: Ein unbekanntes architektonische Element des volkstümlichen Hauses in Mähren	443
Václav Frolec: Kontinuität und Diskontinuität der Landbaukultur Westmährens.	449
Miroslava Ludvíková: Die Volkstracht in der Gegend Znojmo zu Beginn des 19. Jahrhunderts	474
Josef Beneš: Beitrag der Untersuchungen in der Umgebung von Uherský Brod zur Erkenntnis der mährischen Volkstrachten	484
Vlasta Svobodová—Marta Toncová: Die Volkstradition in der Gesellschaftsprozessen der Grossstadt	498